

1 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan

Förste vice talmannen meddelade att *onsdagen den 22 mars* skulle voteringen kl. 9.00 utgå, medan voteringen kl. 16.00 skulle äga rum enligt tidigare planering. Allmän debattimme skulle äga rum kl. 9.00.

Meddelandet hade delats ut till kammarens ledamöter.

2 § Svar på interpellation 2005/06:283 om nationell samling bakom svensk ansökan om vinter-OS 2018

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s):

Herr talman! Sven Bergström har frågat mig om jag är beredd att medverka till att söka bredast möjliga samling bakom en svensk ansökan om vinter-OS 2018 och vilka åtgärder jag avser att vidta för att en sådan ansökan ska ha bästa förutsättningar att vinna.

Jag delar Sven Bergströms uppfattning att Åre och Östersund har utmärkta förutsättningar för vinteridrott och att de sedan länge har en omfattande erfarenhet av att arrangera stora internationella idrottstävlingar. Denna uppfattning redovisade jag också vid en interpellationsdebatt med Håkan Larsson den 18 oktober förra hösten.

Att stå som värd för ett olympiskt vinterspel och Paralympics innebär ett betydande statligt åtagande. Beslut om statliga bidrag och garantier för att genomföra stora arrangemang som olympiska spel kräver ett omfattande underlag som regeringen måste analysera och inhämta myndigheters och organisationers synpunkter på. Först därefter kan regeringen gå till riksdagen för att inhämta dess godkännande.

Sveriges Olympiska Kommitté gjorde under 2004 en förstudie tillsammans med representanter för Riksidrottsförbundet och i samarbete med Åre och Östersunds kommuner. Förstudien innehöll en bedömning av kostnaderna för att bygga de anläggningar och den kompletterande infrastruktur som skulle ha krävts för att genomföra ett vinter-OS 2014.

Statskontoret redovisade därefter på regeringens uppdrag en samhällsekonomisk analys av de effekter som skulle uppstå om Sverige hade tilldelats olympiska vinterspel och Paralympics i Östersund och Åre 2014.

Regeringen, Riksidrottsförbundet och Sveriges Olympiska Kommitté gjorde sedan en bedömning att det inte fanns förutsättningar för Sverige

att gå vidare med en ansökan då de samhällsekonomiska förutsättningarna för att genomföra vinter-OS 2014 var alltför osäkra. Jag vill framhålla att denna bedömning gjordes gemensamt av regeringen och idrottens organisationer.

Utgångspunkten för att ansöka om spelen 2018 är att det ska finnas en bra chans att få spelen och tydliga samhällsekonomiska förutsättningar. Det är en viktig fråga inte bara för Jämtland utan för hela Sverige. Det gäller exempelvis att engagera näringslivet i hela landet. Såväl staten som andra intressenter måste överväga hur de skulle kunna bidra till att Sverige ges förtroendet att få arrangera ett olympiskt spel i framtiden.

Anf. 2 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! Det är en händelse som ser ut som en tanke att precis just nu när vi debatterar ett möjligt svenskt vinter-OS så står idrottsfesten i Åre på sin högsta punkt. Anja Pärson och Fredrik Nyberg förbereder sig som bäst för sina första åk i världscuptävlingarna där uppe. Det är en god illustration till en idrottsfest i ordets bästa mening.

Jag vill tacka idrottsministern för svaret på frågan. Bakgrunden är naturligtvis att Centerpartiet i många år har drivit frågan om att verkligen anstränga sig för att få ett vinter-OS till Sverige – gärna ett sommar-OS också, men vinter-OS är nog lite mer sannolikt.

Vi gläds särskilt nu efter de stora svenska framgångarna i Turin, där Sverige kom på sjätte plats i medaljligan med sju guld, två silver och fem brons. Det är en fantastisk fin insats.

Jag fick dessvärre inte något tydligt besked av idrottsministern i svaret. Men låt mig titta på vad Bosse Ringholm ändå har sagt. Han hänvisar till de förberedelser som gjordes, till Statskontorets utredning och till det han kallar för en gemensam bedömning av att det inte i juni 2005 fanns förutsättningar att gå vidare med en svensk ansökan för 2014.

Från en annan utgångspunkt var förutsättningarna oerhört goda när man ser vilka kandidatländer som blev kvar och vilka kandidatstäder som blev kvar.

Den gemensamma bedömning som idrottsministern framhåller var i själva verket en framtvungad bedömning, för att inte säga rena utpressningen. Jag vill inte påstå att Bosse Ringholm satte en pistol i pannan på Karin Mattsson och SOK-företrädarna vid mötet i Rosenbad. Men utpressning kan också utövas med mer sofistikerade metoder. I det här fallet handlade det om att ställa statens stöd till idrotten i övrigt mot ekonomiska garantier för ett OS. Jag tycker att det är ett motbudande sätt att resonera. Lika säkert som amen i kyrkan kommer naturligtvis Bosse Ringholm att förneka detta. Men vittnesmålen från många med insyn i frågorna är i praktiken alldeles glasklara.

Men låt oss lägga gamla synder bakom oss och blicka framåt! Jag uppskattar att Bosse Ringholm i svaret ändå andas en viss optimism och en viss vilja att pröva det här seriöst igen. Fort nog kan möjligheten uppstå om vinter-OS 2014, som vi schabblade bort, skulle gå till Sydkorea. Då uppstår ganska snart en ny möjlighet för Europa att söka vinter-OS eftersom vinter-OS 2010 går i Vancouver i Kanada. Då är det Europas tur igen 2018.

Jag skulle vilja fråga Bosse Ringholm om han kan vara lite mer tydlig om att han är beredd – kanske som sin sista insats som idrottsminister här

före valet i höst – att verkligen anstränga sig för att nu i god tid förbereda en svensk ansökan för 2018. Kan han se till att vi får den tidiga uppställning som behövs från alla parter? Jag delar idrottsministerns uppfattning om att det här är en fråga för hela Sverige, inte minst för det privata näringslivet.

Är han beredd att medverka till en sådan uppställning och i positiv anda jobba för detta så att vi får en bättre situation och bättre förberedelser och inte hamnar i en sådan här oerhört besvärlig situation som den vi hade 2005? Då kom Statskontorets utredning en kort tid före det att en preliminär ansökan skulle ges in.

Jag hoppas att idrottsministern i sitt nästa inlägg kan klargöra om han mer praktiskt och konkret är beredd att medverka till att förbereda en ny svensk OS-ansökan om ett vinter-OS 2018.

Anf. 3 HÅKAN LARSSON (c):

Herr talman! Vi är många som fortfarande är besvikna, både i Jämtland och i övriga Sverige, över att det inte blev någon OS-ansökan för vinterspelen 2014. Vi vet nu att vi hade haft en stor chans att få arrangera spelen. Det har vi fått signaler om inte minst från olika personer inom Internationella Olympiska Kommittén.

Hos våra grannar i väster, i Norge, avstod man från att driva en kampanj för Tromsøs kandidatur. Informellt gjorde man det därför att man ansåg att det nu var dags för Åre, Östersund och Sverige att få en chans att arrangera ett vinterspel. Mot den bakgrunden känns det lite bittert att det inte blev en ansökan. Jag tror att vi hade haft en god chans att få arrangemanget.

Men gjort är gjort. Nu ser vi framåt. Framgångarna i vinter-OS i Turin måste vara en inspiration att komma igen och att bjuda igen världens idrottsungdom även till Sverige. I Östersund, Åre och i Jämtland över huvud taget finns det fortfarande en mycket stark uppslutning bakom en OS-kandidatur. Vi vet också att Sveriges Olympiska Kommitté är positiv. Vid sitt möte i april ska man behandla frågan och ta ställning till om man vill driva den vidare för 2018.

I de analyser som har gjorts efter kandidaturen för 2014 har man varit tydlig internt. Man har sagt att om vi ska dra i gång en ny kampanj för ett vinter-OS så vill vi ha ett principiellt inriktningsbeslut, som man kallar det, från regeringen för att kunna veta att det här är någonting att satsa på. Man vill inte uppleva en situation där man en vecka innan en ansökan ska vara inne får ett nej, utan man vill i god tid veta att nu finns det en uppslutning från politiken, från regering och riksdag. Om man får det är det också mycket lättare att få en stark uppslutning nationellt i Sverige. Det gäller en samlad idrottsrörelse – det fanns ju förra gången också, men man kanske kan få en ännu mer offensiv kampanj från det hållet. Vi kan också få en nationell uppslutning från näringslivets sida. Det är jag övertygad om.

Jag vill därför fråga Bosse Ringholm: Är du beredd att göra ett positivt uttalande om ett sådant inriktningsbeslut om att Sverige och Sveriges regering vill att vi ska arrangera olympiska vinterlekar i Sverige så snart som det är möjligt?

Det är som Sven Bergström säger: Skulle ett vinter-OS 2014 arrangeras i Sydkorea är ju förutsättningarna väldigt goda för 2018. Därför är det

viktigt med ett snabbt beslut. Idrottsrörelsen och de som jobbade med kampanjen för 2014 har sagt att det vore väldigt bra om man hade ett positivt inriktningsbeslut senast i början på 2007.

Anf. 4 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s):

Herr talman! Det är tråkigt att Sven Bergström och Håkan Larsson i första hand ägnar sig åt ett partipolitiskt schackrande när det gäller möjligheten att söka olympiska spel till Sverige. Jag beklagar att Håkan Larsson och Sven Bergström i första hand håller på med partipolitik. Det borde finnas goda förutsättningar att få alla politiska partier i Sverige att säga att vi naturligtvis ska göra vad vi kan för att öppna möjligheterna för att söka olympiska spel till Sverige i framtiden. Jag hoppas att herrarna lägger partipolitiken bakom sig och är mer angelägna om möjligheten att nå en bred uppslutning bakom chansen att få olympiska spel i framtiden. För mig är olympiska spel faktiskt viktigare än den här snäva partipolitiken som herrarna ägnar sig åt.

Låt mig gå över till sakfrågan. Jag tycker att det är oerhört viktigt att alla dörrar står öppna för Sverige att på nytt söka olympiska spel, exempelvis 2018. Och jag har markerat det i det här svaret, och jag har markerat det i mängder av intervjuer, inte minst i anslutning till det beslut som fattades förra sommaren. Den slutsats som företrädare för Riksidrottsförbundet och Sveriges Olympiska Kommitté och regeringen drog, när vi förra sommaren kom till slutsatsen att det då inte var möjligt att söka OS, var att vi definitivt skulle starta förberedelserna för 2018 års diskussion på ett sådant sätt att vi engagerar hela Sverige, näringslivet och alla andra parter, i en ordentlig diskussion om hur vi kan förbereda oss på ett bättre sätt i fortsättningen. Jag tycker att vi har goda möjligheter. Som jag har sagt i mitt svar har både Åre och Östersund bra förutsättningar, och Sverige som idrottsland har väldigt goda organisatoriska möjligheter att organisera ett olympiskt spel.

Vad det handlar om är att i första hand få på plats de fysiska förutsättningarna när det gäller anläggningar, transporter, hotellrum och annat. Men det handlar naturligtvis också om de ekonomiska förutsättningarna. Vi har skäl att lära oss en del av det som har hänt under senare tid.

Sommar-OS i Aten för två år sedan kostade ungefär dubbelt så mycket som det från början var planerat. I vinter-OS i Turin, som nyligen avslutats, handlade det om kostnader för staten och övriga samhällsorgan som kanske är de dubbla mot det vi har kalkylerat med här hemma i Sverige. Vi har skäl att titta på deras kalkyler och se varför det blev så dyrt som det blev i Turin. Jag tror att det finns möjligheter för oss att hitta en modell för att ha olympiska spel i Sverige som är betydligt mindre kostsam än den vi sett i vår omvärld. Jag tror också att det vore bra om vi kunde föra en diskussion med till exempel Internationella Olympiska Kommittén om hur man kan organisera de här spelen på ett bra sätt.

Det har länge sagts att det har legat Sverige i fatet att vi har sökt både för Östersund och för Åre och att man inte kan ha allt på ett ställe. Men jag tror att alla inser att det är en orimlighet att tro att man kan både längdskidåkning och slalomåkning exempelvis på exakt samma ställe. Det visar också erfarenheterna från Turin. Där hölls ju spelen på fem eller sex olika ställen. Jag tycker att vi, som hittills i diskussionen har

koncentrerat oss på två orter, egentligen har ännu bättre förutsättningar än andra länder som har diskuterat sina förutsättningar.

På en punkt delar jag Sven Bergströms och Håkan Larssons uppfattning, nämligen att om det är så att Asien får spelen 2014 är naturligtvis förutsättningarna för Europa att få dem 2018 ännu större än tidigare. Det bör tala för Sverige.

Jag tycker att jag har varit utomordentligt tydlig, både i de intervjuer som jag gjorde förra sommaren i anslutning till händelserna då när vi lade 2014 års ansökan åt sidan och i svaret nu, med att regeringen är mycket öppen för en fortsatt diskussion tillsammans med Sveriges Olympiska Kommitte, Riksidrottsförbundet, de berörda kommunerna, näringslivet och alla andra. Det ska naturligtvis vara hela Sveriges angelägenhet. Det är viktigt att man inte bara i Jämtland utan i Skåne, Norrbotten, Dalsland och alla andra delar säger att man tycker att detta är en nationell angelägenhet. Och jag vill understryka att det inte ska stå i motsats till breddidrott eller någon annan form av idrott.

Anf. 5 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! Det är lite synd att idrottsministern väljer, möjligen trängd av de sakargument vi redovisar, att försöka göra det här till en partipolitisk fråga där vi driver ett centerpolitiskt egenintresse. Håkan Larsson och jag har motionerat om vinter-OS i Sverige i många herrans år. Det är inte betingat av att de stora svenska framgångarna i Turin kom precis nu. Det här är ett genuint och äkta intresse vi har, och det delar vi med svenska folket och med många andra som ser vilka effekter ett stort idrottsevenemang kan ha. Det är inget partipolitiskt schackrande. Dessutom var faktiskt rubriken på min interpellation *Nationell samling bakom svensk ansökan om vinter-OS 2018*. Det illustrerar vårt synsätt att det är viktigt att vi får den här breda uppslutningen. Jag hoppas verkligen att det inte är av sådana skäl som idrottsministern krånglar i den här frågan.

När det gäller kostnaderna kunde vi läsa att de kalkyler som fanns för vinter-OS i Turin kom på skam. Det var inte så att det kostade mycket mer, utan det var tvärtom så att intäkterna blev större än vad man hade räknat med genom stora sponserintäkter och genom stora intäkter från tv-sändningarna. Business Week skrev bland annat att detta var en positiv och glad överraskning från vinter-OS i Turin. Det blev faktiskt ett bättre ekonomiskt utfall än man hade beräknat.

Sedan är jag den förste att säga att det här inte ska vara en business-grej för Sverige i första hand. Det ska inte vara ett kommersiellt arrangemang. Vi ska bjuda på ett vinter-OS i Sverige därför att vi nu i många, många år har deltagit i stora internationella idrottsevenemang, och vinter-OS i synnerhet, men inte har bjudit igen. Det handlar om vanlig hut och hyfs, höll jag på att säga. När man gång på gång blir bjuden på kalas bjuder man någon gång igen också. Nu är det Sveriges tur att bjuda igen. I synnerhet när vi nu är en återupprättad "stormakt" på vintersportens område är det rimligt att vi faktiskt aktualiserar det här på stort allvar och söker bredast möjliga uppslutning från näringslivet och idrottsrörelsen regionalt och även nationellt, precis som idrottsministern var inne på. Jag håller helt med om att det här är en stor nationell fråga.

När det gäller kostnaderna är det lite frestande att dra paralleller med de stora nationella, statliga bolagen vi har uppe i norra Sverige. Jag tittade på siffrorna för LKAB och Vattenfall. Bara LKAB:s årliga vinst skulle räcka, herr idrottsminister, till att ge de här ekonomiska garantierna för ett vinter-OS i Sverige. Det handlar om 3–8 miljarder kronor, och LKAB:s vinst var bara det här året 6 miljarder. Tittar vi på stora Vattenfall, som inte minst i Jämtland genererar ännu mycket större vinster, blir det ännu enklare att göra en sådan jämförelse.

Men som sagt var, det är inte i första hand av ekonomiska skäl utan av anständighetsskäl som vi ska göra detta. Vi åker på vinter-OS. Vi deltar med glädje varje gång. Nu är det dags för Sverige att bjuda igen.

Jag skulle vilja ha ett lite tydligare besked om idrottsministern är beredd att hjälpa till och jobba för att vi förbereder oss så tidigt som möjligt och inte hamnar i en sådan här pressad situation ännu en gång. Vi får ganska snart ett besked om Sydkorea får spelen. Då är det läge för oss i Sverige att vara på alerten direkt och verkligen anstränga oss och tala om att här finns det ett intresse. Det är viktigt att regering och riksdag går före där och tar näringslivet, idrottsrörelsen och andra med sig och lämnar ett tydligt besked om att det är ett svenskt nationellt intresse att arrangera ett vinter-OS i Sverige, och vi bjuder in alla att delta i detta.

Anf. 6 HÅKAN LARSSON (c):

Herr talman! Jag blir lite bekymrad och lite ledsen över att idrottsministern börjar tala om partipolitiskt schackrande. Det är just det vi försöker att undvika. Vi vill ju samla alla partier, en nationell samling, bakom en ansökan om att arrangera ett vinter-OS i Sverige.

I Jämtland har jag fått väldigt positiva reaktioner inte minst från idrottsministerns partivänner. Den socialdemokratiska tidningen Länstidningen i Östersund har skrivit och tackat och sagt att det är bra att Håkan Larsson driver de här frågorna, och man har uppmanat övriga att ställa upp och driva det här väldigt tydligt.

Vi undviker partipolitiken. Vi hoppas i stället att vi kan få en samling där alla partier offensivt ställer upp och talar om att vi vill ha ett vinter-OS i Sverige. Målsättningen måste ju, som idrottsministern säger, vara att hela Sverige ska engagera sig i det här. Vi ska få en uppslutning från politiken – partier, riksdag och regering – och från näringslivet på nationell nivå. På det viset kan vi, i ett tidigt skede den här gången, gå ut och tala om att Sverige är kandidat för att arrangera ett vinter-OS.

Till slut vill jag säga att det är jättebra att Bosse Ringholm säger att vi inte ska ha någon motsatsställning mellan breddidrott och elitidrott. Det är viktigt att vi tydligt markerar det nu så att elitidrotten blir ett draglok för att skapa en bred breddidrott i det här landet. Stora idrottsarrangemang – det största är ju olympiska spel – är ju en väldigt bra motor i det arbetet.

Jag hoppas att vi kan dra slutsatsen av den här debatten att vi nu är eniga om att vi ser positivt på ett vinter-OS i Sverige och att vi i ett tidigt skede kan få ett sådant här inriktningsbeslut som de som jobbade med kampanjen för 2014 efterlyser, så att man vet att regering, riksdag och hela Sverige nu står bakom en kandidatur. Då kommer vi att lyckas 2018. Det kan ju bli 2022, men inriktningen bör vara 2018 i det här skedet.

Anf. 7 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s):

Herr talman! I diskussionerna förra sommaren fanns det inga partipolitiska skillnader. Alla partier var angelägna om att på bästa möjliga sätt pröva de förutsättningar som fanns för Sverige att söka vinter-OS 2014. Den analys som Statskontoret gjorde visade att det var stora ekonomiska problem med risker i storleksordningen upp till 7–8 miljarder kronor. Jag tror att det kanske går att hantera dem om vi får lite tid på oss, och det får vi naturligtvis om vi ska diskutera en ansökan inför 2018.

Jag hör nu herrarnas löften om att man inte vill göra partipolitik av det här. Jag ser det som ett löfte. Sedan får det återstå att se om ni har förmåga att hålla det löftet. Jag tycker det vore tråkigt om Centerpartiet fortsätter göra partipolitik av det här när det rimligen är så att alla partier borde kunna ställa upp bakom att vi med öppet sinne ska undersöka alla förutsättningar för oss att i fortsättningen kunna söka exempelvis ett vinter-OS.

Jag har förståelse för att Sven Bergström tittar på de statliga bolagen och ser att de går väldigt bra och gör väldigt stora vinster. Om det sedan är just de statliga bolagens vinster som ska betala ett vinter-OS eller inte kan man ju alltid diskutera. Jag skulle bara vilja varna för en sak. Centerpartiet tillhör ju de partier – de borgerliga partierna – som gärna vill sälja ut statliga bolag. Därför vore det väl bra med en fortsatt socialdemokratisk både regering och idrottsminister, så att man inte säljer ut de bolag som eventuellt ska kunna användas som en grund för finansiering i fortsättningen.

Jag tror att vi har en del att lära av det som hände förra gången inför vår ansökan 2014. Vi ska naturligtvis lägga ned mer omsorg och tid på att skapa förutsättningar för en bra ansökan för framtiden. Jag tror att som det ser ut i dagsläget har vi tre år på oss till nästa ansökningstillfälle, och vi har alla anledningar att tro att alla partier håller dörren öppen för det här. Regeringen och jag som idrottsminister är oerhört angelägen om att så många som möjligt ska ha ett öppet sinne för att kunna skapa förutsättningar, både från näringslivet, från staten, från de olika idrottsorganisationerna och alla andra, för att vi också ska kunna söka vinter-OS 2018.

Anf. 8 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! Idrottsministern återkommer till att det här riskerar att bli partipolitik trots att både Håkan Larsson och jag understryker att vi har drivit den här frågan i många år med öppet sinne. Vi formulerar oss till och med så i min interpellation nu senast här att vi vill ha en nationell samling, just för att undvika att det blir något som helst partipolitiskt schackrande. Men det är väl möjligen en illustration till att idrottsministern är lite trängd i sakfrågan. Då tar han till den här typen av retorik.

Som en parentes vill jag påpeka att när det gäller statliga bolag var det lite dålig tajmning, idrottsministern. Hela alliansgruppen – inte bara Centerpartiet utan alla partier inom Allians för Sverige – har alldeles nyligen gett besked om att de statliga bolagen, till exempel LKAB, Vattenfall och Sveaskog, ska vi ha kvar i statlig ägo. Det är inte över huvud taget aktuellt inom alliansen med någon utförsäljning. Det var alltså lite dålig tajmning där.

Det är viktigt, och det har jag också understrukit i min interpellation, att vi är tidigt ute den här gången. Jag tycker att idrottsministern lutar åt det hållet också, även om han inte är tydlig i sina besked. Det är oerhört viktigt att vi nu är tidigt ute för att ha en bättre förberedelse än vad vi hade senast. Därför är det angeläget att riksdag och regering ger de här tydliga beskedena.

Jag vill avsluta med något annat. Bosse Ringholm är ju idrottsminister, åtminstone några månader till. Jag är själv inblandad i ett stort evenemang här i Sverige, nämligen O-Ringens internationella femdagarsorientering, som äger rum i Hälsingland i juli i sommar, som är en god illustration till vilket lyft det kan bli för en region med ett stort internationellt engagemang. Vi räknar med 40 deltagande nationer och 15 000 deltagare. Jag vill passa på här och nu att inbjuda idrottsministern att delta – gärna vara med och inviga, men också delta – för att markera att folkhälsan är viktig. Kanske gör han det som ett av sina sista åtaganden som idrottsminister, men ändå: Välkommen, herr idrottsminister, upp till Hälsingland och till O-Ringens femdagarsorientering i sommar i juli månad!

Anf. 9 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s):

Herr talman! Jag antar gärna den utmaningen! Redan när jag i somras var i Småland på O-Ringen i Jönköpings län sade jag att jag gärna återkommer till Hälsingland sommaren 2006. Där kan vi ses i skogarna.

Det är väl bra att Sven Bergström säger att han inte längre nu ska ägna sig åt partipolitiskt käbbel kring det här. Jag tycker att det är ett framsteg om vi kan lägga det här åt sidan, Sven Bergström och Håkan Larsson. Nu kan vi ägna oss åt att diskutera hur vi kan skapa ekonomiska förutsättningar för ett vinter-OS och hur vi kan skapa organisatoriska förutsättningar. Det handlar ju exempelvis om att nästan dubbla antalet bäddar på hotell, pensionat och andra möjligheter som vi behöver ha för att ta hand om deltagare, publik och mycket annat. Det handlar naturligtvis också om en diskussion om hur alla de anläggningar som vi måste åstadkomma också ska användas åren framöver. De ska ju inte bara användas under en begränsad tid, ett par veckor, utan vi ska också ta vara på det stora idrottsintresse som finns bland svensk ungdom för att utnyttja anläggningarna i fortsättningen. Vi vet att en del anläggningar kanske, på samma sätt som i Lillehammer 1994, måste flyttas någon annanstans där det finns publikunderlag, deltagarunderlag och sådant. Det är också en viktig diskussion.

Jag kan summera och säga att jag tror att det finns ett stort engagemang från idrottsrörelsen, både från Riksidrottsförbundet, från Sveriges Olympiska Kommitté och från alla idrottsföreningar, att med öppet sinne se på möjligheten att söka vinter-OS 2018, och jag tror att det är bra om vi från politiskt håll också försöker titta på de rimliga ekonomiska förutsättningar som finns. Alla vet ju att det här bara kan genomföras om staten går in som garant, för det handlar om många miljarder kronor i sista hand. Det är ingen, i varje fall inte när det gäller den här typen av anordningar, som kan säga att det här är en stor ekonomisk vinstmaskin, utan det är i sista hand statliga pengar som kommer att garantera detta. Då är det väl väldigt bra, Sven Bergström, om vi har kvar många statliga bolag och inte säljer ut ett och annat, som ni vill göra i

alliansen. På den punkten har vi delade meningar, och det kommer vi att ha både före och efter höstens val.

Prot. 2005/06:89
17 mars

Överläggningen var härmed avslutad.

Svar på
interpellationer

3 § Svar på interpellation 2005/06:259 om stöd till Sveriges norra inland

Anf. 10 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Ulrik Lindgren har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att stödja landsbygdsutvecklingen i Sveriges norra inland.

Jag vill börja med att understryka att den regionala utvecklingspolitiken utgår från att alla delar av landet ska bidra till tillväxten utifrån sina egna förutsättningar. Det gäller såväl glesbygder, städer och tätorter som landsbygder. Regeringen lägger stor vikt vid detta.

I interpellationen tar Ulrik Lindgren bland annat upp Inlandsdelegationens förslag. Som Ulrik Lindgren själv skriver handlar flera av dessa förslag om åtgärder på den regionala och den lokala nivån. I jämförelse med andra länder i Europa har Sverige ett av de mest decentraliserade systemen för regionalt utvecklingsarbete. Ett av de viktigaste instrumenten är de regionala tillväxtprogrammen och de regionala utvecklingsprogrammen. Programmen är lokalt och regionalt förankrade, och regionerna har själva gjort sina prioriteringar.

Flera av förslagen från Inlandsdelegationens slutrapport ingår i processer som pågår just nu. Låt mig nämna några.

Ansvarskommittén har bland annat till uppgift att se över den regionala samhällsorganisationen kopplat till regional utveckling. Kommittén ska slutredovisa sitt arbete vintern 2007.

Landsbygdskommittén ska ta fram en strategi för den nationella politiken för landsbygdsutveckling. Utgångspunkten är en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. Bland mycket annat ska den identifiera hinder och möjligheter för företagande på landsbygden. I maj 2005 överlämnades ett delbetänkande med förslag till övergripande strategisk inriktning för landsbygdsprogrammet 2007–2013. Slutbetänkandet ska redovisas i höst.

Vidare planerar regeringen att under våren besluta om en nationell strategi för regional utveckling. Här knyter vi samman den europeiska sammanhållningspolitiken med vår egen regionala utvecklingspolitik. Strategin anger de nationella prioriteringarna och förtydligar samspelet mellan europeiska, nationella, regionala och lokala aktörer. På så sätt tydliggörs den regionala utvecklingspolitikens utgångspunkter, vilket underlättar arbetet på regional och lokal nivå.

Ökat entreprenörskap är, som Inlandsdelegationen påpekade, särskilt viktigt för inlandets utveckling. I detta syfte har regeringen vidtagit flera åtgärder. En viktig satsning är de 130 miljoner som satsas mellan 2005 och 2007 i hela landet för att ungdomar ska få prova på att starta företag i skolan och högskolan. Regeringen har också ett ambitiöst program med 334 punkter för att minska företagens regelbörda.

Jag vill också påpeka att en god kapitalförsörjning är central för företagande, entreprenörskap och innovationer. Inte minst i de glesare delarna av landet kan det vara svårt att mobilisera nödvändigt kapital till angelägna satsningar. Staten har därför en viktig uppgift i att komplettera den reguljära kapitalförsörjningen. Vi har också vidtagit åtgärder. Det rör sig om insatser för att stärka eget kapital, så kallat riskkapital, och insatser i form av riskvillig lånefinansiering via lån, villkorlån och bidrag. Vissa av dessa åtgärder är specifikt riktade mot norra Sverige och inlandet.

Glesheten i inlandet är inte bara en nackdel; tvärtom kan den vändas till en fördel. Särskilt tydligt är det för turistnäringen. Inom denna sker det stora investeringar i inlandet, inte minst inom fjällturismen.

Sverige har också i förhandlingarna inom den europeiska unionen säkerställt att de särskilda förutsättningar som glesheten innebär uppmärksammas inför nästa period med strukturfonderna. Inom de långsiktiga infrastrukturplanerna genomförs också en särskild satsning på tjälsäkring, bärighet och rekonstruktion, något som har särskild betydelse för de delar av landet som har svåra klimatförhållanden och långt till alternativa färdvägar.

Herr talman! Ulrik Lindgren påstår att ingenting har hänt. Det instämmer jag inte i. Jag och övriga regeringen arbetar i hög grad med frågor av särskild betydelse för norra Sveriges inland och har i detta arbete med oss Inlandsdelegationens iakttagelser, reflexioner och förslag.

Anf. 11 ULRİK LINDGREN (kd):

Herr talman! Jag vill tacka för svaret även om jag inte är helt nöjd. Som jag skriver i interpellationen, och som Inlandsdelegationen var helt införstådd med, tror vi alla att inlandet har en stor tillväxtpotential. Där finns stora resurser och goda utvecklingsmöjligheter om de rätta förutsättningarna ges. Samtidigt vet vi att exempelvis Dalarna tappat 10 000 invånare under Socialdemokraternas senaste tolv år vid makten. Stora delar av inlandet visar liknande dystra siffror. Det är ett stort misslyckande för den sittande regeringen och ett misslyckande för oss alla. Dessutom är det en stor förlust och medför svårigheter för inlandet.

Inlandet behöver de rätta förutsättningarna för att det ska gå väl, och de rätta förutsättningarna är naturligtvis alla möjliga generella åtgärder. En sådan är sänkt arbetsgivaravgift vid nyanställning, vilket Kristdemokraterna föreslår, samt enklare regelverk. Nettot av det regelförenklingsarbete som regeringen presterat har ju inte blivit att vi fått färre regler, utan reglerna har i stället blivit många fler under de gångna åren. Det ska inte behöva vara ett helt företag att driva företag. Sjuklöneansvaret behöver tas bort, åtminstone efter 14-dagarsperioden. Heltidskravet, såsom det uttryckts i olika sammanhang, är helt okänsligt för säsongsarbeten. Hela turistnäringen fruktar vad som kan komma ut av arbetet med kravet på heltid. Arbetsgivare måste bli villiga att anställa, och därför måste man i stället jobba i den riktningen.

Regeringen skulle behöva lite ”omtänk”, alltså tänka landsbygd. Vad betyder det för landsbygd och inland om vi lägger fram dessa förslag? Vad betyder det för turistnäringen om vi lägger fram ett krav på heltid? Åtminstone behöver man tänka till så att det inte direkt motverkar vad inlandet behöver av rätta förutsättningar. Hit kan naturligtvis föras oerhört mycket, såsom rovdjurspolitiken, att man tar hänsyn till lokalbefolk-

ningen, flexibla strandskydd samt de rätta jordbruksvillkoren för inlandet. Skattebasutredningens förslag om enhetlig moms måste avvisas då det skulle vara ett dråpslag mot turismen. Det gäller också att säkra samhällsservicen – post, tele, el och sådant. Dessutom måste större insatser göras för det mindre vägnätet. Det finns en skog av saker som man kan tala om i detta sammanhang.

Egentligen var jag dock inte ute efter alla möjliga stickspår i dagens interpellationsdebatt utan det som Inlandsdelegationen fokuserade på. De fokuserade ju på det som man skulle kunna kalla för hjälp till självhjälp. Som jag uppfattat det hela var Inlandsdelegationen väldigt uppskattad när den genomförde sitt arbete. Jag kan gärna tillstå att jag tycker att det var ett klokt grepp av regeringen att inrätta den.

Inlandsdelegationen arbetade ju som stödpersoner – coacher, som det heter nuförtiden – genom att bistå kommunerna i inlandet när de skulle formulera sin framtidsstrategi. Det gällde kommuner från Vansbro och norrut till Kiruna. Det var ett arbetssätt som väl stämmer överens med min uppfattning, alltså att inte betrakta folk som offer utan som personer med möjligheter och egna resurser som kan understödjas. Därmed skulle man rusta kommunerna så att de, oavsett vad regering och riksdag beslutar, står på egna ben och av egen kraft. Varje kommun måste hitta sin profil inom näringslivsutvecklingen och konsekvent arbeta för den i ett långt perspektiv. Just detta pläderade Inlandsdelegationen för.

Frågan är nu ett drygt år efter Inlandsdelegationens rapport: Var finns fortsättningen på det som delegationen ville ha in i form av ”omtänk”, det vill säga att hjälpa kommunerna att hitta den rätta strategin och ge stöd för den ute i kommunerna?

Anf. 12 HÅKAN LARSSON (c):

Herr talman! Jag vill börja med att säga att jag håller med Ulrik Lindgren om att Inlandsdelegationen fungerade lite grann som coach ute i kommunerna. Den åkte runt och hjälpte kommunerna att bland annat se de möjligheter som fanns. Därför är det tråkigt att delegationen inte hade några resurser till sin disposition, och sedan den lades ned känns det som om det uppstått ett tomrum. Här finns alltså mycket att göra.

Inlandet har stora möjligheter till en positiv utveckling framöver, men för att kunna ta till vara förutsättningarna krävs ett antal åtgärder. Det handlar om förbättrad kreditförsörjning och om att satsa på de näringar som har stora utvecklingsmöjligheter. En sådan näring är turismen, som redan nämnts. Det handlar om att understödja entreprenörskap och företagande, och då gäller det att ha en helhetssyn.

Det förslag som Ulrik Lindgren tog upp om rätt till heltidsanställning har skapat en väldig oro inte minst inom turistnäringen men även inom skogs- och jordbruket i norra Sveriges inland och i norra Sverige över huvud taget. Riskerna är uppenbara att i stället för att anställa fler vågar företagarna inte anställa alls. Vi måste få en politik som underlättar och stimulerar företagen att växa, inte gör att de blir rädda och håller tillbaka sina investeringar.

Vi har i norra Sveriges inland en snedvriden åldersfördelning bland befolkningen efter decennier av utflyttning från området. Därför krävs en politik som möjliggör ett inflyttningsöverskott. Det räcker inte att lika många flyttar in som flyttar ut eftersom befolkningen då ändå sjunker på grund av den åldersfördelning som finns där. Man måste därför vara mycket offensiv.

Ulrica Messing sade att man i den kommande strukturfondsperioden även ska uppmärksamma gleshetskriteriet, och det är bra. Problemet är att området nu har förlorat sin mål 1-status. Under den gångna programperioden har stödet varit ungefär 110 euro per person. Under den kommande programperioden är 35 euro öronmärkta. Då är risken och en oro i norra Sverige att man kommer att få mindre tillgång till strukturfonderna under den kommande programperioden.

Vad säger Ulrica Messing? Kan inte Sverige göra som den finska regeringen tydligen har gjort? Man har tydligen gått ut och sagt att man kommer att se till att det tidigare mål 1-området kommer att få ungefär samma omfattning av stöd från strukturfonderna även under den kommande programperioden.

Sedan vill jag ta upp en mer allmän fråga. Från nästa programperiod har också EU-kommissionen öppnat för att medlemsländerna ska kunna generellt sänka sina arbetsgivaravgifter i regioner som har mindre än åtta invånare per kvadratkilometer.

EES-landet Norge, som har samma regelverk på det här området, agerade omedelbart. Den norska regeringen åkte till Bryssel och fick klar-tecken att från år 2007 återinföra fullt ut sitt system med differentierade arbetsgivaravgifter i de regioner som har mindre än åtta invånare per kvadratkilometer.

Man vet att detta är ett effektivt, enkelt och träffsäkert sätt att verkligen stimulera utvecklingen i glesbebyggda områden långt ifrån de stora marknaderna. Det ger samma konkurrensförutsättningar för företagen inom de områdena och även för kommunerna som i mer tätbebyggda områden.

Vore det inte dags att även Sverige ser till den här möjligheten och lär av Norge och återinför fullt ut generellt differentierade arbetsgivaravgifter?

Anf. 13 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Jag har varit ansvarig i regeringen för regionalpolitik och de regionala utvecklingsfrågorna sedan år 2005. Det har hela tiden, Ulrik Lindgren, varit fokus på hjälp till självhjälp. Min uppfattning är att vi under större delen av 90-talet arbetade med det synsättet.

Det finns en utvecklingskraft, idéer och engagemang, och det kommer underifrån. Vi hade en tid på 70- och kanske i början på 80-talet då regionalpolitiken handlade om det motsatta. Det var ovanifrånåtgärder som regering och myndigheter försökte luftlandsätta, självklart i all välmening.

Den linje vi har valt de senaste snart tio åren, vågar jag nästan säga, är riktig. Vi bygger på idéer som finns lokalt och regionalt. Det får då en helt annan förutsättning att verkligen utvecklas och växa. Det betyder inte att man inte också måste ha en tydlig nationell politik med riktade åtgärder ibland för att till exempel korta avstånden. Men idéerna finns

lokalt och regionalt. Inlandsdelegationen bekräftar också väldigt starkt att det är rätt väg att gå.

Man får då anstränga sig lite till och fundera på: Vad är det som fungerar i Arjeplog? Vad är det som är viktigt i Åre? Vad är det som har förutsättningar att utvecklas i Älvdalen, och så vidare? Det är ibland svårare men också lättare i det långa loppet och oändligt mycket viktigare.

Där spelar de tillväxtprogram som vi nu arbetar med sedan några år tillbaka en roll. Vi vill ha offentliga och privata aktörer som medverkar. Vi vill ha småföretagare, och vi ska ha fackliga företrädare. Vi vill ha kommunala tjänstemän, och vi vill ha myndighetsrepresentanter.

De är ett oerhört viktigt instrument. De ska hjälpa oss att göra prioriteringarna. De ska visa vägen för den utveckling de tror är möjlig i sina orter och i sina län. Tillväxtprogrammen har spelat en stor roll. De kommer att fortsätta att spela en stor roll.

Det vi måste bli bättre på, menar jag och många andra när vi talar om utvecklingsfrågor, är att knyta ihop de lokala, regionala och nationella idéerna som finns med de möjligheter till återflöde vi har via EU:s strukturfonder.

Här har jag en referensgrupp som består av företrädare från olika kommuner och län som arbetar med strukturfondsfrågorna dagligen. Vi träffas igen nu nästa vecka för att en gång till sätta oss ned och fundera: Vad är det för inriktning vi ska ha under den kommande programperioden? Vad kan vi göra bättre än under den förra programperioden för att få den långsiktighet som är oerhört viktig?

Jag tror precis som Håkan Larsson är inne på att det ibland är just en samtalspartner eller en coach som man saknar. Man har inte idéerna och vet kanske heller inte alltid vägarna in till systemen eller till myndigheter. Där har Inlandsdelegationen och de andra delegationerna som vi hade i delar av Bergslagen spelat en oerhörd roll.

Jag vill att våra förlängda armar ute i länen, det vill säga länsstyrelserna, ska spela den rollen. De ska vara statens representant ute på plats. Det är oerhört viktigt att de är med och aktivt stöttar idéer och företagare. Det råder inte brist på statlig närvaro i den meningen. Här finns också Almi, Norrlandsfonden och många andra. Men det är klart att vi kan bli bättre på att också hålla ihop det.

Regeringen arbetar med att stötta de lokala och regionala idéerna. Jag menar att det är rätt prioritering och rätt väg. Sedan måste vi göra riktade insatser. En sådan riktad insats är det beslut vi fattade i går om att till exempel kartlägga vilken nivå på kassaservice vi måste ha för att kunna säga att staten garanterar kassaservice i hela landet. Var går minimigränsen?

Det andra uppdraget är: Med den befolkningsutveckling vi ser, vad är ett rimligt avstånd till brevlådor när man bor på landsbygden? Nu blandar vi stort och smått här i debatten, men jag ville ge det som ett exempel.

Om vi ska vända befolkningsutvecklingen, som både Håkan Larsson och Ulrik Lindgren pekar på, är den privata servicen och jobben viktiga. Det gäller också den offentliga servicen. Man ska kunna leva ett hyggligt liv och ha den närhet till service som både familjen och jobbet kräver.

Anf. 14 ULRIK LINDGREN (kd):

Herr talman! Det är alldeles riktigt att det finns väldigt många goda öar av god verksamhet där man har skippat offerrollen. Man har tagit makten i egna händer och formulerat sin strategi, och man gör också stora framsteg. Men totalt sett är bilden inte särskilt positiv ändå, även om vi försöker att brösta oss och hurta till oss lite till mans om inlandets möjligheter.

Jag har egentligen inga problem med Ulrica Messings svar. Det handlar om tillväxtprogrammen och att knyta ihop EU:s strukturfonder. Allt sådant är rätt och bra. Det behövs också i många fall riktade insatser, som nu senast av regeringen i går med att bestämma en minimigräns för post- och kassaservice.

Allt är rätt och riktigt. Men jag tycker ändå inte att vår minister riktigt greppar kärnan i Inlandsdelegationens förslag. Inlandsdelegationen talar om att vi måste ha ett kraftigt stärkt entreprenörskap. Andelen småföretagare måste bli minst lika stor som i övriga Sverige. Den målsättningen är satt till år 2020.

Det kan vara eget företagande eller kooperativt företagande. Inte minst inom kooperativt företagande finns det många goda exempel även i Dalarna. Men det har inte blivit en god fortsättning av de statliga insatserna. Det visar inte minst Riksrevisionens granskning angående statens stöd till regional projektverksamhet.

Granskningen visar att en stor del av det statliga stödet inte används effektivt och inte i tillräcklig grad bidrar till det mål som riksdagen och regeringen har satt upp. Riksdagens intentioner bakom stödgivningen har inte fått genomslag i den praktiska verksamheten. Näringslivets behov ska vara vägledande för programmets inriktning, skriver revisionen, men hittar inte det ordentligt i regeringens insatser.

I sin slutrapport lämnade Inlandsdelegationen flera förslag som i och för sig var spretiga som också en sådan här debatt lätt kan bli. Vi tappar fokus från det som ändå var dess huvudpoäng, som jag uppfattade det. De ville att regeringen skulle uppdra åt lämplig aktör att utveckla det processororienterade arbetssätt som Inlandsdelegationen själv har använt sig av. Vad har det konkret landat i för fortsättning efter att vi nu har låtit ett år gå sedan de lämnade sin slutrapport?

De föreslog också att regeringen skulle samordna insatserna för den regionala utvecklingen via länsstyrelserna. De pekade på det som många upplever i inlandet och som är synligt för alla. Det finns en mängd aktörer som var för sig kanske gör goda insatser. Men det finns inte ett samlat grepp om vad denna skog av aktörer sysslar med.

Var har vi sett en fortsättning av vad Inlandsdelegationen talade för på detta område när det gäller samordning? Vad har hänt efter ett år av att länsstyrelsen har fått det samlade greppet om de regionala utvecklingsinsatserna och de många aktörerna på området?

De talade också för att Nutek, Almi, Exportrådet och länsstyrelserna skulle hamna i en mer, som de kallar det, efterfrågestyrd rådgivning och stödverksamhet på fältet. Vad är fortsättningen efter ett års arbete av detta som de talade för? Det är frågan.

Anf. 15 HÅKAN LARSSON (c):

Herr talman! Det mesta som Ulrica Messing säger är sådant som man kan instämma i. Vad som krävs är en mer offensiv attityd för att verkligen lyfta fram de här delarna av Sverige och ge dem konkurrensförutsättningar som gör att befolkningen kan öka och verksamheten kan växa.

Det handlar om att föra en positiv företagspolitik. Då kan man inte komma med förslag som rätt till heltidsarbete, när man vet att det finns branscher som inte har den jämna verksamheten utan måste ha till exempel säsongarbete.

Det gäller att se till att vi har en bra infrastruktur. Man har satsat en hel del på vägar och järnvägar, men samtidigt har anslagen urholkats på senare tid. Det har inte blivit så mycket som vi har förväntat oss vad gäller att rusta upp vägnätet i inlandet i Norrland till exempel.

Det är viktigt med en garanterad samhällsservice, en grundservice, i hela landet. Då är det bra om man sätter en gräns som post- och kassaservice inte får gå under. Det är ett exempel.

Det jag skulle vilja se är det offensiva tänkandet. Differentiera arbetsgivaravgifterna fullt ut generellt i inlandet! Det skulle ge en väldigt positiv stimulans till de företag som redan finns att växa och för fler att etablera sig i det här området. Det är ett sätt att verkligen få befolkningen och inflyttningen att växa.

Man kan satsa på, som vi har drivit i många år från en del partiers håll, att återföra en del av vattenkraftsmedlen till de kommuner och regioner där vattenkraften produceras. Vi vet att det produceras kraft för mångmiljardbelopp men att en väldigt liten del får medverka till att utveckla de här regionerna.

Vi ska satsa på stora idrottsarrangemang – OS nämnde vi tidigare – och omlokalisering av statlig verksamhet till övriga landet. Det finns ett helt batteri av olika möjligheter man kan satsa på för att verkligen få inlandet att växa.

Anf. 16 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! När man lyssnar på Ulrica Messing får man intrycket att Sverige är ett land som flyter av mjölk och honung, där allt är frid och fröjd och där regeringen är alla goda gåvors givare.

Men vi som lever i den verklighet som Ulrik Lindgren tar upp i sin interpellation, i Norrland och dess inland, ser att den beskrivning som Ulrica Messing gör, allt det positiva hon lyfter fram, inte riktigt stämmer.

Regeringen är mästare på paket, program och projekt av olika slag. Men man orkar ju inte med att fullfölja de program, de projekt och de paket man sjösätter. Ett exempel är paketet till södra Norrland som med pukor och trumpeter sjösattes för en tid sedan för att Gävleborg var så illa ute att man behövde lite extra stöd. När vi nu med lite perspektiv ser tillbaka på det här blev det inget av det i praktiken. Inte ens den europeiska flygskola som Söderhamn skulle få orkar man jobba aktivt för och se till att skapa förutsättningar för att den ska finnas på plats. Den praktiska verkligheten förefaller vara regeringens värsta fiende. Det kan man konstatera när man är ute och studerar hur det ser ut, hur befolkningsciffrorna är, hur företagen utvecklas och så vidare.

Ett annat exempel är hur Jämtland och Gävleborg behandlas när det gäller just regionala utvecklingspengar. I Gävleborgs fall har regeringen tagit tillbaka 66 miljoner kronor under den senaste femårsperioden. Det var pengar som man ville använda för att ge stöd åt företag som hade goda utvecklingsidéer, för kommuner som ville satsa på olika sätt.

Det vore väldigt värdefullt om Ulrica Messing här och nu kunde ge ett besked om hur det blir med de här 66 miljonerna för Gävleborgs del. För Jämtland vet jag inte hur många miljoner det var. Kan vi få tillbaka dem till länet för att satsa på utvecklingsbara projekt?

Häromdagen, på tåget hem till Hudiksvall, träffade jag en företagare från Ljusdal som jobbar med träförädling, ett område som vi säger att vi verkligen vill satsa på. Han hade väldigt goda idéer. De hade just varit i Danmark och gjort affärer på fönsterområdet. Men han sade att i ett litet företag, ett 20-tal anställda, har vi inte det riskkapital som vi skulle behöva. Nu kan inte länsstyrelsen hjälpa oss, så det är svårt att få fram de här pengarna.

Ulrica Messing berörde också tjälsäkring och bärighet, som är mitt område i trafikutskottet. Där vet vi också att regeringen i praktiken har naggat de här pengarna i kanten rejält. Stormen Gudrun slog till och skapade behov i södra Sverige, och man behövde satsa på ett Trollhättepaket – i och för sig välmotiverat, men regeringen har ju inga marginaler, och då tvingas man att nagga i kanten på de redan utlovade pengarna.

E 4 genom Gävleborg är ett annat exempel som regeringen nu möjligen försöker rädda genom några extra pengar inför valrörelsen. Men det är ett exempel på hur man systematiskt underminerar förtroendet för det politiska systemet, för oss som vill jobba för regional utveckling, när man gång på gång sviker det man har lovat. Det är väldigt illa att man gör det.

Kan vi få ett besked om de regionala utvecklingspengarna, som är konkreta exempel på hur man vill jobba? Det vore välkommet.

Anf. 17 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Nu skulle den här interpellationsdebatten handla om norra inlandet. Jag är nästan inte ens beredd att hålla med om att Gävleborg är Norrland, än mindre att Forsa och Forsbacka skulle vara inlandet, Sven Bergström. Men jag svarar gärna på dina frågor i alla fall.

Jag börjar med det som Ulrik Lindgren pekar på. Den granskning som både Riksrevisionen och Statskontoret har gjort är bra, tycker jag. Jag är övertygad om att vi alltid kan lära mer om hur de här åtgärderna och pengarna kan bli mer precisa och hur de kan träffa bättre. En del av de utvärderingar som visar vad länsstyrelsen ibland använder strukturfondspengarna till finns det anledning att känna oro för. De används inte alltid på korrekt sätt. Det måste vi alla lära av. Pengarna är begränsade, och det är oerhört viktigt att vi hjälps åt att styra upp dem så att de gynnar företagsamhet och långsiktig utveckling.

Jag instämmer också när Ulrik Lindgren pekar på att det ibland är många aktörer men dålig samordning. Jag underströk också i mitt förra inlägg att det är en av de viktigaste sakerna vi måste bli bättre på. Återigen, min bild är inte att det är brist på aktörer och i den meningen inte heller brist på organisation eller beslutsnivåer, men vi måste samordna dem på ett mycket tydligare sätt för att få bättre fokus.

Vi kommer att ta till oss mycket av det som Statskontoret pekade på och naturligtvis också använda det i regleringsbrev och när vi formulerar villkoren och kriterierna för åtgärderna.

Sedan tycker Håkan Larsson att vi kan bli mer offensiva. Det tror jag att man kan bli ibland. Men jag skulle också vilja säga att vi är det. Titta på omställningspaketet efter försvarsomställningen där vi landsätter en omlokalisering av statliga jobb som är större än vi har gjort sedan 1970-talet. Det är ingen tillfällighet att vi lägger så mycket vikt just vid Östersund. Östersund är norra inlandets stora stad och måste vara motor för mycket av utveckling. Här ser vi hur den stora satsning som kommer på högskolan i Östersund naturligtvis spelar roll, inte bara för de myndigheter som flyttar dit utan också för den småföretagsamhet som finns där.

Sedan är ju Jämtland unikt i vårt land om man tittar på just kraften runt den sociala ekonomin och Kooperationen. Vi kan göra mer för att stötta den på olika sätt.

Man kan också se hur mycket högskolan har betytt för inlandet på andra platser. Jag var uppe i Lycksele på en gruvkonferens för ungefär en månad sedan och besökte då Umeå universitets lokala utbildningscentrum i Lycksele. Det är klart att det också är en oerhört viktig förutsättning för utbildning.

Här finns faktiskt ett batteri av möjligheter. Och jag kommer inte att dra mig för att fortsätta göra ytterligare omlokaliseringar. Staten ska finnas representerad över hela landet.

Sedan råder det delade meningar om differentierade arbetsgivaravgifter. Jag har inte tagit ställning till frågan ännu. Jag hade ett samtal med länsstyrelserna för Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland om just den här frågan. De är oerhört tveksamma och menar att regeringen i stället kan bli mer generös med de riktade åtgärderna för att verkligen träffa de företag som står inför investeringar eller inför utveckling i stället för att göra en generell nedsättning. Jag kommer att fortsätta fundera på denna fråga, därför att jag inser att det finns både för- och nackdelar. Men jag har inte tagit ställning till den.

Sedan, Sven Bergström, vill jag säga att det vi har lovat i form av paket till Gotland, Norrbotten och södra Norrland, via Gävleborg och delar av Sundsvall, är genomfört. Vi hade en genomgång av det i förra veckan då vi hade en återrapportering från Gävleborg och kompani. Vi hade en återrapportering om lärlingsutbildningen. Vi hade en återrapportering om de extra tjänster till Arbetsförmedlingen i Söderhamn som utlovats. Allt detta är på plats.

När det gäller kandideringen för den europeiska flygledarutbildningen vet jag att försvarsministern står inför nya beslut om hur nästa steg ska se ut i kandideringen i början av sommaren. I det arbetet är Söderhamns kommun numera med. Jag är medveten om att det har funnits kritik från Söderhamns kommun. Det är oerhört viktigt. Hur beslutet och kandideringen sedan kommer att se ut vågar jag inte svara på. Men de andra delarna i paketet är på plats, och den europeiska flygledarutbildningen ska självklart – om vi kan kandidera med full kraft – bli en oerhörd resurs och tillgång, inte bara för Söderhamn utan för hela södra Norrland och kusten.

Anf. 18 ULRIK LINDGREN (kd):

Herr talman! Vi är naturligtvis inne på att det behövs en mängd generella insatser för att åtminstone inte hindra eller motverka utvecklingen i inlandet. Vi är eniga därvidlag. Sedan har vi haft en mängd debatter på enskilda avsnitt, till exempel kravet om heltid – så att det inte blir verklighet, åtminstone inte på det klumpiga sätt som har framstått och som stora delar av turistnäringen känner stor oro för.

Vi behöver också offensiva satsningar, som det har talats om här. Vi har talat om att vi med rätt satsning skulle kunna fördubbla antalet syssetsatta inom turistnäringen på tio år. Vi behöver dock framför allt hjälp till självhjälp, och det var huvudskälet till att jag väckte interpellationen. Inlandsdelegationen har föreslagit att det ska vara ett processinriktat arbetssätt där folk och kommuner hittar sin egen strategi för överlevnad.

Jag tycker att Ulrica Messing har svarat på mina frågor: Jo, vi måste bli bättre på samordning. Vi måste bli bättre på att använda pengarna. Men det som fortfarande saknar sitt svar är Inlandsdelegationens huvudpoäng och huvudförslag, nämligen att utveckla det processororienterade arbetssätt som Inlandsdelegationen föreslog och att det ska bli en fortsättning på det de har inlett. Var är den fortsättningen? Den frågan står fortfarande helt obesvarad.

Det här behöver gå ända ned på fältet. Folk som vill utveckla något efterfrågar var den människa finns som de kan bolla sina idéer med. Det gäller inte bara kommunen, utan det är ända ned på fältet.

Slutligen har jag en symbolfråga för det omtänk vi skulle behöva i frågorna. När kommer omställningsbidraget även för en vedpanna? Det ska inte bara vara tänket om vad som ska styras och ställas uppifrån. Man ska i stället tänka på vad som är centralt och viktigt för inlandet och anpassa sina förslag efter det. Var är omställningsbidraget för vedpanna, inte bara för pelletselddning?

Anf. 19 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! Ulrica Messing är duktig på att hålla masken och fortsätta att framstå som alla goda gåvors givare. Men när jag talar med Ulricas partikamrater i Hudiksvall, Gävle och Söderhamn är det inte riktigt den bilden – för att uttrycka mig försiktigt – som jag får av dem när det gäller hur man har levt upp till löftena i södra Norrlandspaketet. De är oerhört besvikna och irriterade – för att uttrycka det försiktigt – över att regeringen har varit så dålig på att leva upp till de löften som ställdes ut. Flygskolan i Söderhamn är väl det tydligaste exemplet. Jag har ännu inte nåtts av det Ulrica Messing framhåller, att till och med kommunledningen i Söderhamn är med på vagnen och nöjd med regeringen. Det har varit precis rakt motsatta besked som jag har fått när jag har talat med kommunledningen i Söderhamn om flygskolan.

Det är lite symptomatiskt: På postområdet berömmar sig Ulrica Messing och säger att det ska tas krafttag och att människor ska få en fullgod service också på landsbygden. Det är faktiskt regeringen som under tolv år har medverkat till att postservicen systematiskt har urholkats på landsbygden. Nu kommer man som jästen efter degen och säger att det nu ska rättas till när det är ett halvår kvar till valet. Det vore bättre om människor fick klara besked om att postservicen ska vara bra över hela landet i alla lägen så att de inte kastas mellan dessa ytterligheter.

Jag hoppas att Ulrica Messing i sitt slutinlägg kan ge besked om det jag efterlyste, nämligen de 66 miljonerna som regeringen har dragit in från Gävleborg. Det är samma förfarande även i Jämtland. Jag kan inte summan i Jämtlands fall. Men pengarna är oerhört viktiga för att länsstyrelser ska kunna medverka till en regional utveckling och för att lyfta upp småföretag med bra projekt. Blir det någon återbetalning av de 66 miljonerna till Gävleborgs län som regeringen har snott åt sig, eller tänker man lägga beslag på dem och därmed underminera förutsättningarna för en bra regional utveckling?

Anf. 20 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Ulrik Lindgren och jag kan fortsätta resonemanget om erfarenheterna av Inlandsdelegationens arbete. Mycket av åtgärderna ligger lokalt och regionalt. Men hur det processinriktade arbetet ska gå vidare i arbetet mellan kommunerna, som Inlandsdelegationen faktiskt blev oerhört uppskattad för, och också den andra delegationen, är en fråga som jag vill väva in när vi ska ta ställning till hur vi fortsätter med strukturfondsprogrammen. Jag vill att det ska finnas en tydligare koppling mellan den nationella regionalpolitiken och EU:s strukturfonder. Vi ska försöka hålla ihop antalet aktörer lite bättre än tidigare. Jag behöver återkomma i frågan och precisera mig lite ytterligare när vi har kommit längre i arbetet.

Ulrik Lindgren nämner turismen som en positiv kraft. Jag instämmer i det. Jag ska i eftermiddag vara på Älvsjömessan och dela ut pris i Naturrens Bästa. Turismen i inlandet är inte minst kopplad till naturturismen. Den har en fantastisk potential – liksom gruvnäringen.

Jag får bli svaret skyldig när omställningsbidraget för vedpanna kommer. Jag ska ta med mig den frågan till ansvarig minister. Jag har inte mött den tidigare.

Jag är inte naiv, Sven Bergström. Jag vet att det ibland är ett helsike att vara politiskt aktiv på lokal och regional nivå. Jag tror inte att bara för att regeringen har gjort det vi sade i södra Norrlandskustpaketet betyder det att alla är glada och nöjda. Det dyker ständigt upp nya frågor där man måste ta ställning och där man måste prioritera. Därför är jag inte förvånad över om Sven Bergström möter irriterade politiker i Gävleborgs län. Om det är någonting i sak i paketet som de är arga över får de tala om det. Vi har levererat till högskolan, till länsstyrelsen och mycket annat vi sade att vi skulle leverera.

De har haft befogad kritik mot att de har haft för dålig insyn i kandideringen kring flygledarutbildningen. Där är det bättre samordning, och där är representanter från Söderhamns kommun med. Det är oerhört viktigt, och så måste det vara. Men paketet är genomfört.

Vi kommer inte att ändra kassaservicen före valet. Jag kommer att ta emot utredningen om kassaservicen i oktober, det vill säga efter valet. Jag har ingen möjlighet att återbetala anslagssparandet för tidigare år till någon länsstyrelse. Däremot finns det nya pengar.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på interpellation 2005/06:262 om försening av byggandet av Citytunneln

Anf. 21 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Kerstin Lundgren har ställt följande frågor till mig:

1. Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att åtminstone säkerställa att regeringsbeslutet inte försenas?
2. Är statsrådet beredd att omprioritera resurser för att säkerställa att staten tar sitt fulla ansvar för att Citytunneln ska kunna byggas på ett optimalt sätt?

Allra först vill jag göra klart att det är Citybanan i Stockholm som interpellationen handlar om, alltså inte Citytunneln som byggs i Malmö. Det är olyckligt att de heter nästan samma sak.

Regeringen uppdrog under 2000 åt Banverket att planera för en utökad spårkapacitet genom centrala Stockholm. Planeringsarbetet skulle enligt uppdraget genomföras så att en utökad spårkapacitet kan tas i drift senast 2011. I uppdraget ingick också att identifiera vilka andra parter än staten som kan ha nytta av spårutbyggnaden och verka för att de bidrar till finansieringen. Detta uppdrag kvarstår.

Redan när uppdraget beslutades var det tydligt att tidsplanen var pressad och krävde byggstart under 2005 för att klara driftstart 2011. Många pusselbitar har fallit på plats inför byggstarten. Planeringsarbetet för projektet Citybanan är långt framskridet. Regeringen beslutade under 2005 om tillåtlighet för projektet. Arbeta med järnvägsplaner, detaljplaner och miljöprövningar pågår. Det är också mycket positivt att en principöverenskommelse och ett samarbetsavtal träffats mellan Banverket, Stockholms läns landsting och Stockholms stad. Det har gett stabilitet åt ett projekt där ett stort antal intressen ska vägas samman och en mängd ärenden beredas. Jag utgår ifrån att dessa parter håller fortsatt högt tempo i arbetet med att förverkliga Citybanan.

Jag vill avsluta med att slå fast att regeringens ambition är att Citybanan ska genomföras så fort som möjligt. Det råder en stor enighet om att Citybanan är ett mycket viktigt projekt för järnvägstrafiken i Stockholm, Mälardalen och hela landet. Därför är det mycket bekymmersamt att projektet enligt de preliminära beräkningarna kommer att bli avsevärt dyrare än planerat och att tidsplanen inte håller. Senare i vår kommer Banverket att presentera en ny budget och en ny tidsplan. Först därefter är det möjligt att ta ställning till om eventuella omprioriteringar av resurser blir nödvändiga.

Anf. 22 KERSTIN LUNDGREN (c):

Herr talman! Namnet må vara ett problem, men det är inte det största i den här frågan.

För svaren på frågorna i min interpellation ska jag be att få tacka, men jag konstaterar att statsrådet fortfarande har en del att svara upp för.

Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att säkerställa att Mälartunneln eller Citybanan kan tas i drift 2011?

För en månad sedan, herr talman, den 15 februari, fick statsrådet en rapport om läget och att själva tunneln blir minst 60 % dyrare och är

kraftigt underfinansierad. I praktiken finns ingen finansiering för sträckan Tomtebodavägen–Kallhäll.

Frågan är då: Vad har statsrådet gjort? Hon har låtit ännu en månad förflyta och väntar på nästa rapport från Banverket, som på de grunderna redovisar en ny budget och en ny tidsplan. Om nu statsrådet skulle sitta kvar, vilket vi får hoppas inte blir fallet, har ännu ett år förflutit, gått förlorat.

Den andra frågan, herr talman, gällde om statsrådet var beredd att omprioritera resurser för att Citybanan skulle kunna byggas på ett optimalt sätt.

Herr talman! Inte heller här blir det ett tydligt svar. Statsrådet väntar på ytterligare tid, väntar på ytterligare underlag från Banverket, innan statsrådet är beredd att ge en signal om vad som ska gälla.

Herr talman! Stockholmsregionens spår bär 100 år bakåt i tiden – till och med det. Det har varit en kraftig trafikökning under den tiden. I dag har Banverket dragit ned på underhållet med 1 miljard, med allvarliga konsekvenser för trafiken. I dag köar tågen in till Stockholm, med förseningar och återverkningar i stora delar av landet. I dag får våra invånare i Stockholms- och Mälardalen regelbundet be om ursäkt för sen ankomst till jobb, till möten eller till dagis. I dag tvingas många stå långa sträckor för att kapaciteten inte räcker till med tåg.

I morgon, herr talman, de kommande 10–20 åren, blir det än fler som drabbas av de beslut som tagits eller inte tagits, de åtgärder som gjorts eller inte gjorts under de gångna 12 regeringsåren.

Dagens kollektivtrafiksituation och spår situation är helt oacceptabel i den här regionen, en omöjlig situation för hela landet. Morgondagens blir än värre.

Herr talman! Regeringen har uppgiften att styra landet. Regeringen har också ett tydligt ansvar även för det som inte görs. Då kan man fråga sig: Vill statsrådet fortsätta att spela svartepetter kring Citybanan och Mälardalen, eller vill statsrådet ge en tydlig signal om att nu får det vara ett slut, nu är hon beredd att säkerställa och ta ett ansvar för att det här kommer att genomföras, inte 2009, som i det hundrapunktsprogram som regeringen kom överens om med stödpartierna, utan 2011, som har varit det senaste beskedet? Eller kommer statsrådet att se att tiden bara rinner i väg och den driftstart som är så oerhört angelägen försenas och förskjuts allt längre bort i framtiden? Ett svar vore välkommet, herr talman.

Anf. 23 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Det kändes nästan som om Kerstin Lundgren skulle stå på ett torgmöte och agitera för medborgarna i stället för att ställa frågor till mig som statsråd. Jag har varit oerhört tydlig: Banan ska byggas. Den ska byggas så fort som möjligt, och jag utgår från att alla parter hjälps åt.

För att ha en tydlig representant, som både ställer krav på myndigheten och kan vara med och vara en samtalspart mot landstinget och kommunen, har regeringen utsett Sven Hulterström. Han har återrapporterat till regeringen och sagt att det är förseningar i bygget, som till stor del handlar om att de myndigheter som nu har fått vara med och tycka till om hur banan ska gå fram har ställt andra krav på till exempel nödutgångar än vad som var med i den första beräkningen när vi tittade på hur bygget skulle se ut. Jag har stor respekt för det. Jag kommer aldrig att

tumma på säkerheten. Jag inser att en del av den ökade kostnaden handlar just om det – säkerhetsåtgärderna blir mycket dyrare.

Banan ska byggas. Den ska byggas så snabbt som möjligt. Men jag vet inte vad den kommer att kosta, och det vet inte Kerstin Lundgren heller. Att då låtsas som att vi i dag skulle kunna tala om hur mycket pengar vi får avsätta för banan är fel.

Banverket kommer nu med ett förslag till ny budget och ny tidsram, och det kommer nästa månad. Jag känner ingen akut oro för att här i riksdagen i dag behöva sätta ned foten och säga att vi får räkna med att det blir 2 eller 3 miljarder dyrare, därför att jag kan vänta till april med den frågan.

Den viktigaste signalen är naturligtvis, ur ett lokalt, ur ett regionalt och ur ett nationellt perspektiv, att denna investering i Citybanan är oerhört viktig. Därför återigen: Banan ska byggas, och den ska byggas så fort det bara är möjligt. Jag hoppas att Banverket tittar på möjligheten att till exempel arbeta i skift för att få banan klar tidigare. I dag är Citybanan dessutom lånefinansierad, och det gör att trycket på omfördelningar i eventuellt andra planer inte heller är akut.

Banan ska byggas. Jag är inte överraskad över att den i de prognoser vi har fått hittills verkar vara dyrare än tidigare. Jag är oerhört mån om att alla aktörer hjälps åt för att se till att bygget kan komma i gång så fort som möjligt. Jag ser fram emot den rapport som kommer nästa månad.

Anf. 24 KERSTIN LUNDGREN (c):

Herr talman! Nu säger statsrådet att hon har varit oerhört tydlig: Banan ska byggas så snart som möjligt. Men varför då inte ge en tydlig signal om att dra i gång byggnationen av banan? Varför vänta och fortsätta att vänta och sända ut signaler, och låta dem stå oemotsagda, att nu ligger fördröjningar, att nu ligger vi framme vid 2013, möjligen än senare? Den typen av signaler är oerhört förödande för bilden av utvecklingen i vår region och för kollektivtrafiken och trafiksatsningarna i Mälardalen.

Kan statsrådet lova att i april ge en signal att banan kommer att påbörjas, att starten kommer att kunna ske 2006? Är det statsrådets uppfattning? Nu har snart halva året gått. Den skulle ha påbörjats 2005 – varför gjordes inte det? Var det därför att statsrådet inte ville ge besked och ge klartecken på grund av finansieringsfrågor? Kommer vi att hamna i samma situation nu under 2006, eller kommer den frågan att undanröjas? Statsrådet säger ju att det inte är något bekymmer, att man inte behöver omprioritera, utan det kan lösas ändå.

Är då signalen från statsrådet att banan kan påbörjas under 2006, att första spadtaget kan tas, vem vet, kanske redan någon vecka före valet?

Anf. 25 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! I dag finns en principöverenskommelse i ett avtal mellan de olika aktörerna, och det gäller till och med den sista oktober i höst. Jag utgår från att den principöverenskommelsen innan det datumet löper ut har gått över till ett genomförandeavtal. Det är regeringens vilja och vårt uppdrag till Banverket att se till att det blir så. Om vi har skrivit ett genomförandeavtal med alla berörda parter kommer byggstarten att ske under 2006. Det är det jag kommer att arbeta aktivt för.

Jag har i dialog med representanter för trafikpolitiken i Stockholms län och i Stockholms stad försäkrat mig om att de har exakt samma höga ambitionsnivå. Om alla är överens om att det är angeläget att vi gör allt vad vi kan för att hålla ihop det projekt som redan har tagit längre tid än vad någon av oss hade önskat är jag övertygad om att vi också kan bygga i kapp en del av den här förseningen. Ja, byggstart kan ske under 2006. Jag utgår från att det inte bara är min önskan utan också alla andras önskan att så sker.

Anf. 26 KERSTIN LUNDGREN (c):

Herr talman! Tack för det beskedet från statsrådet! Men det bygger naturligtvis på att det inte är en hållning från regeringens sida att skjuta kostnaderna till Stockholm och Mälardalsregionen och försöka pressa på än mer. Det här är en statlig angelägenhet. Det är ett tydligt statligt ansvar. Låt den principöverenskommelse som har träffats gå in i ett nytt avtal! Så blir det inte något bekymmer. Problemet är om man spelar svartepetter för att försöka skjuta över ytterligare kostnader till en region som redan tar en stor del av kostnaden för ett nationellt projekt. Det värsta vore om man hamnade i ett läge där man inte drev på Banverket.

Det är också en svår signal som finns i den här regionen, att Banverket inte aktivt agerar utan att man avvaktar eller är passiv och inte ger signaler att det här är ett angeläget viktigt projekt. Då kommer naturligtvis frågan: Varför? Beror det på att man känner sig osäker om vad som är huvuduppgiften? Är det att få i gång byggnation eller att försöka försena för att lösa statens finansieringsfrågor? Den delen är det viktigt att klara ut inför den fortsatta hanteringen. Då är jag övertygad om att man kan komma i gång. Jag ser gärna en byggstart under första halvåret och en snabb byggnation för att hinna till 2011.

Anf. 27 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Jag har ingen ambition eller önskan om att ändra fördelningen kring vem som ska betala vad. Jag är medveten om att mycket av de fördringar som antagligen är resultatet av den rapport jag tar emot nästa månad ligger på ökade ambitioner när det handlar om räddningsvägar och andra sådana åtgärder. De har ofta en koppling till själva järnvägen och gångarna i tunnlarna. Jag har ingen ambition och har heller inte sänt någon signal till Banverket att den överenskommelse som vi ska gå in i som blir permanent skulle innehålla någon annan fördelning av ansvarsfrågorna. Jag är oerhört mån om att Banverket agerar och driver den här frågan intensivt och att de känner ett ansvar för att bygget kommer i gång.

Jag kommer att försäkra mig om, efter den här interpellationsdebatten, att ingen har uppfattat något annat. Min önskan och min ambition är att vi ska kunna ta ett spadt tag under 2006 och att vi sedan ska göra vad vi kan för att korta byggnadstiden så långt det bara är möjligt.

Överläggningen var härmed avslutad.

Svar på
interpellationer

Anf. 28 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Jörgen Johansson har frågat mig vad jag avser att göra för att Vägverket ska få tillräckligt med resurser för att kunna genomföra den nationella vägplanen enligt tidsplanen, inklusive en utbyggnad av E 18 mellan Sagån och Enköping. Han har även frågat om jag kan lova att utbyggnaden av E 18 mellan Sagån och Enköping inleds i år eller allra senast nästa år.

Bakgrunden till frågan är det budgetunderlag för perioden 2007–2009 som Vägverket inkom med den 23 februari i år. Vägverket har där redovisat vad det får för konsekvenser om man genomför utbyggnaden av Norra länken i Stockholm på ett snabbare sätt än vad som tidigare planerats och som den nationella väghållningsplanen medger. En av konsekvenserna är enligt Vägverket att vissa vägprojekt med planerad byggstart 2006–2007, bland annat E 18 Enköping–Sagån, inte kommer att kunna startas förrän 2013 vid ett sådant läge.

Jag ser allvarligt på de senareläggningar av vägprojekt som Vägverket redovisar. Jag vill poängtera att den nationella väghållningsplan som regeringen fastställde 2004 fortfarande gäller. Det innebär att E 18 Enköping–Sagån ska påbörjas i perioden 2006–2007.

Jag kan i dagsläget inte säga något om hur regeringen kommer att hantera den nya informationen från Vägverket. Vi måste först få analysera och värdera materialet. Men regeringens tidigare beslut ligger fast.

Anf. 29 JÖRGEN JOHANSSON (c):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret på min interpellation. Jag har viss förståelse för den frustration som statsrådets svar andas. Frågan är dock vem det är som bestämmer. Är det regeringen, eller är det Vägverket?

I samband med en bussolycka vid Sagån på E 18 ställde jag en fråga till statsrådet om ombyggnaden av den vägsträckan. Det är en olycksdrabbad sträcka, och en ombyggnad måste vara högt prioriterad.

Statsrådet svarade att Vägverket lämnade in en väghållningsplan för 2004–2005 till regeringen den 4 augusti 2003. Regeringen slog då fast att byggstarten av vägsträckan ska ske 2006–2007. I och med den bristande framförhållning som regeringen har i den infrastrukturella planeringen kom en brandkårsutryckning i samband med utbyggnaden av riksväg 45 mellan Göteborg och Trollhättan. Det innebar att 13 vägprojekt lyftes ur planen eller sköts på framtiden. Men regeringen valde då att inte ta bort eller senarelägga utbyggnaden av E 18 mellan Sagån och Enköping.

Jag tycker att den signalen var tydlig. Det borde vara en lika klar och tydlig signal till Vägverket som det är till dem som dagligen trafikerar vägsträckan. Jag tycker också att det borde vara en tydlig signal till statsrådet i hennes ställningstagande och agerande i dag. Det förvånar mig därför att jag inte kan få ett klarare besked. Viljeinriktningen tycker jag trots allt är tydligt lagd från regeringens sida.

Som det nu är tonar det fram en osäkerhet vad som egentligen gäller. Ni inser uppenbarligen behovet i regeringen men tvekar trots det. Det är ändå som jag ser det ni som ger signalen till Vägverket. Eller är det ett

budgettekniskt rävspel mellan regeringen och Vägverket som nu sker och att det är därför som den här otydligheten kommer upp på bordet?

Jag tycker, Ulrica Messing, att det bara vore att slå näven i bordet och säga att det här ska genomföras, punkt slut.

Jag skulle vilja utvidga frågan, eftersom jag ser ett problem med det som sker i dag i landet inom planering vad gäller infrastrukturen. Vi vet att många kommuner har tröttnat på Vägverkets dragande i långbänk med olika vägprojekt. Det innebär att många kommuner går in och erbjuder Vägverket att låna pengar för att genomföra projekten. Man inser från kommunerna att för att stimulera tillväxten i kommunen måste det snarast möjligt genomföras.

Det innebär att Vägverket har en hel del pengar som man ska betala tillbaka till kommuner. När då sådana brandkärsutryckningar som i samband med Trollhättepaketet sker förskjuter det givetvis hela planeringen, vilket innebär att ingen till slut har kontroll över hur framtiden ska se ut. Jag skulle vilja ha en kommentar även över den situationen, för jag tror att också det påverkar den här delen.

Just den sträcka som vi nu pratar om har ju faktiskt regeringen två gånger haft uppe på sitt bord och mycket tydligt i svåra situationer gjort en speciell prioritering av. Jag tycker att det är häpnadsväckande dels att Vägverket går fram med en förskjutning efter att man har fått de klara signalerna, dels att vi inte kan få ett klart och tydligt svar från statsrådet här i dag.

Anf. 30 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Herr talman! Jörgen Johansson har faktiskt rätt. Man får ställa sig frågan: Vem är det som bestämmer? Det är ingen tvekan om det. Det är jag, höll jag på att säga, men det är självklart regeringen i sin helhet som bestämmer. Jag vill vara tydlig och säga att jag inte kommer att föreslå resten av regeringen att vi backar från de beslut till planer som regeringen en gång har tagit, utan de ligger fast.

Jag är medveten om att det här har skapat väldigt mycket oro, inte bara lokalt när det gäller E 18 utan på många håll i vårt land. Vägsverksregionens underlag finns från olika delar av vårt land. Summan av förslagen till förändringar innebär att många ställer sig frågan: Kommer vårt vägprojekt inte att bli av 2006, 2008 eller 2009 som det är lovat utan först betydligt senare? Att man skapar den oron visar hur oerhört viktiga investeringarna i vägnätet är. Vägar är inte bara möjligheter för tillväxt och lokal eller regional utveckling, utan de hänger också väldigt tätt ihop med vår trafiksäkerhetsambition. Nu har vi gjort en tydlig prioritering att bygga bort de hundra farligaste vägarna, och det är viktigt. Vi är dock inte klara med det arbetet än.

Förutom att detta är viktigt för att knyta ihop kommuner och öka möjligheterna till resande, och för företagens del att göra affärer, är det alltså även en trafiksäkerhetsåtgärd. Också det är ett prioriterat område för mig.

Det är alltså ingen tvekan om att det kommer att vara regeringen som bestämmer. Vi har tidigare varit oerhört tydliga och sagt att detta ligger fast, och det gör det fortfarande.

Sedan är det en viktig fundering som Jörgen Johansson har när det gäller balansen mellan att å ena sidan acceptera förskottering och å andra sidan inte ha så mycket förskottering eller lån via Riksgälden att man

Svar på
interpellationer

under ett antal år kanske bara får amortera och återbetala och inte kan bygga något nytt. Därför har regeringen också satt ett tak för hur stor del av ramen varje år som får vara förskottering.

Jag vet att det i en del kommuner finns lite irritation kring detta. Man menar att man gärna skulle vilja bygga lite snabbare. Jag har naturligtvis respekt för det. Ur ett nationellt perspektiv är det dock varken önskvärt eller rimligt att Vägverket bara har förskottering eller lån i Riksgälden på sina ramar. Vi måste också kunna bygga och betala utifrån de beslut som regering och riksdag har tagit. Därför är den här principiella balansen värd att hela tiden fundera över – och då också hålla nere förskotteringsarna en del.

Debatten kommer alltså säkert att fortsätta, men regeringens beslut om de projekt som ska byggas under de kommande åren ligger fortfarande kvar.

Anf. 31 JÖRGEN JOHANSSON (c):

Herr talman! Det är positivt att vi är överens. Jag tror till och med att jag kan säga att du till regeringen kan ta med dig att du har ett stöd från oppositionen när du framför att det här behovet finns. Vi stöttar det.

Jag vill understryka detta ytterligare, för jag förmodar att statsrådet får samma lobbyingsbrev från handelskammaren som vi från oppositionen får vad gäller betydelsen av utbyggnaden av infrastrukturen i Mälardalen. Det gäller inte bara E 18 utan även E 20. Man betonar att ska vi klara ett vettigt näringsliv, men också den integrerade arbetsmarknad som vi i dag har i Mälardalen, så måste vi ha bra kommunikationer. I dag knakar det såväl på vägsidan som på järnvägssidan. Det fungerar inte bra i dag. Här måste det bli en förbättring. En utbyggnad av den här vägsträckan skulle helt klart vara en sådan förbättring och även vara i linje med de krav som näringslivet i bland annat Västmanland ställer.

Med detta tackar jag, herr talman!

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Hänvisning av ärende till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
2005/06:134 till utbildningsutskottet

7 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Propositioner
2005/06:105 Trygga konsumenter som handlar hållbart – Konsumentpolitikens mål och inriktning
2005/06:164 Löneskatter för enmansföretag

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 17 mars

2005/06:311 av *Gustav Fridolin* (mp) till näringsminister Thomas Östros
Ersättningar till ledande befattningshavare i statliga bolag

2005/06:312 av *Gustav Fridolin* (mp) till utrikesminister Laila Freivalds
HBT-personer i Polen

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 21 mars.

9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 17 mars

2005/06:1223 av *Cecilia Widegren* (m) till justitieminister Thomas Bodström

Utredning av våldtäktsbrott

2005/06:1224 av *Cecilia Widegren* (m) till justitieminister Thomas Bodström

Snabbare utredning av våld som drabbar kvinnor

2005/06:1225 av *Kerstin Kristiansson Karlstedt* (s) till socialminister Berit Andnor

Kunskap om barnmisshandel

2005/06:1226 av *Susanne Eberstein* (s) till statsrådet Jens Orback

Omvandling av Rikskvinnocentrum till nationellt institut

2005/06:1227 av *Jepppe Johnsson* (m) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist

Den snabbt ökande skarvpopulationen vid våra kuster

2005/06:1228 av *Luciano Astudillo* (s) till finansminister Pär Nuder

Skatteregler vid arbete i Danmark

2005/06:1229 av *Ulf Holm* (mp) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist

Fiskekontroller

2005/06:1230 av *Ragnwi Marcelind* (kd) till justitieminister Thomas Bodström

Inskrivningsmyndighetens handläggningstider

2005/06:1231 av *Erik Ullenhag* (fp) till statsrådet Ulrica Messing

Upptåget till Gävle

2005/06:1232 av *Inger Davidson* (kd) till statsrådet Lena Hallengren

Stimulans till öppna förskolan

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 21 mars.

Prot. 2005/06:89
17 mars

---

10 § Kammaren åtskildes kl. 10.33.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL CARPELAN

/Monica Gustafson

1 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan	1
2 § Svar på interpellation 2005/06:283 om nationell samling bakom svensk ansökan om vinter-OS 2018	1
Anf. 1 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s)	1
Anf. 2 SVEN BERGSTRÖM (c)	2
Anf. 3 HÅKAN LARSSON (c)	3
Anf. 4 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s)	4
Anf. 5 SVEN BERGSTRÖM (c)	5
Anf. 6 HÅKAN LARSSON (c)	6
Anf. 7 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s)	7
Anf. 8 SVEN BERGSTRÖM (c)	7
Anf. 9 Vice statsminister BOSSE RINGHOLM (s)	8
3 § Svar på interpellation 2005/06:259 om stöd till Sveriges norra inland	9
Anf. 10 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	9
Anf. 11 ULRIK LINDGREN (kd)	10
Anf. 12 HÅKAN LARSSON (c)	11
Anf. 13 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	12
Anf. 14 ULRIK LINDGREN (kd)	14
Anf. 15 HÅKAN LARSSON (c)	15
Anf. 16 SVEN BERGSTRÖM (c)	15
Anf. 17 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	16
Anf. 18 ULRIK LINDGREN (kd)	18
Anf. 19 SVEN BERGSTRÖM (c)	18
Anf. 20 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	19
4 § Svar på interpellation 2005/06:262 om försening av byggandet av Citytunneln	20
Anf. 21 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	20
Anf. 22 KERSTIN LUNDGREN (c)	20
Anf. 23 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	21
Anf. 24 KERSTIN LUNDGREN (c)	22
Anf. 25 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	22
Anf. 26 KERSTIN LUNDGREN (c)	23
Anf. 27 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	23
5 § Svar på interpellation 2005/06:282 om utbyggnad av E 18 mellan Sagån och Enköping	24
Anf. 28 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	24
Anf. 29 JÖRGEN JOHANSSON (c)	24
Anf. 30 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	25
Anf. 31 JÖRGEN JOHANSSON (c)	26
6 § Hänvisning av ärende till utskott	26
7 § Bordläggning	26
8 § Anmälan om interpellationer	27
9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	27
10 § Kammaren åtskildes kl. 10.33	28

Prot. 2005/06:89
17 mars

